

omnipotentem, incomprehensibilem; concipimus etiam eum, sapientiam infinitam, bonum per essentiam, id est, non per participationem ab alio, &c. At licet hac uia prædicata Deo propria concipiamus, non tamen concipimus prædicata incomplexa, sed complexa, potiusque cognoscimus de Deo quid non sit, quam quid sit, ut Dionysius tum capit. 2. de celesti hierarchia, tum alibi, & Damascenus l. lib. 10. fidei orthodoxæ capit. 4. alijque Patres atque Scholastici Doctores affirmant. Verba Dionysij hæc sunt. Nonnumquam dissimilibus interpretacionibus, quæ negant, a eisdem Scripturis laudibus diuina essentia ornatur. *Præcaveam, ut ita dicam, inuisibilem dicunt, immensam, atque incomprehensibilem: quæ quidem non quid sit, sed quid non sit significant. Hoc enim mea quidem sententia magis proprie in ea dicitur, &c.*

Q V A E S T I O III.

De Dei simplicitate.

Quæstio
huius
ad præ
cedentem,
& sequen
tem.

Demonstratum est quæstione præcedente, Deum esse. Quoniam uero in hac uia cognoscere non possumus de Deo quid sit, sed potius quid non sit, remouendo ab eo imperfectiones creaturarum, ut ad finem quætionis præcedentis ostensum est: id præstat D. Thomas quætionibus sequentibus. Hac ergo 3. ostendit, Deum esse simplicem omnino, id est, carere omni genere compositionis.

ARTICVLVS I.

Vtrum Deus sit corpus.

Quæstio
huius
ad præ
cedentem,
& sequen
tem.

Ertullianus, ut Augustinus de hæresibus, hæresi 86. refert, in eo fuit errore, ut diceret, Deum esse corpus. Eum tamen nititur ibi excusare Augustinus, quod forte in eo sensu intellexerit esse corpus, quod non sit nihil, sed substantia indiuisibilis, ubique præsens. Hæreti i Vadiani nuncupati, asseruerunt, Deum esse corpus cum membris & effigie instar hominis, ut Augustinus ibidem hæresi 50. refert. Qui ob eam causam Anthropomorphitæ dicti sunt.

Conclusio.
Deus non
est corpus.

Contraria conclusio Diui Thomæ, quæ compositio ex partibus integratibus à Deo remouetur, est, Deum non esse corpus. Ea uero est aperte de fide, ut constat ex illo Ioannis 4. *Spiritus est Deus*. Quod Christus ideo Samaritanæ dixit, ut eam doceret, Deum, tamquam ubique per essentiam præsentem, esse in spiritu ubique adorandum. Ex quo rursus confirmari potest, Deum non esse corpus: aliàs neque penetratiuè cum alijs corporibus, neque totus ubique posset esse præsens. Idem constat ex alijs locis Scripturæ. Definitumque est in Concilio Lateranensi 2. sub Innocentio 3. capite Firmiter. de summa Trinitate & fide Catholica, illis uerbis: *Vna substantia simplex omnino*.

Conclusio huius articuli euidenter, ni fallor, à nobis demonstrata est articulo ultimo quætionis præcedentis, ratione 1. 2. & 4. quibus demonstrauimus Deum esse.

Circa materiam huius articuli uidentur esse

Augustinus 3. libro Confessionum capit. 7. libro 1. de doctrina Christiana capit. 7. & 8. libro 6. de Trinitate capit. 6. & 7. & libro 11. de ciuitate Dei capit. 10.

Vtrum corpus animatum sit, & utrum uiuens perfectius sit non uiuente, quæ duo hoc loco rangit Caietanus, disputata à nobis sunt 2. de cælo cap. 2. q. 1.

ARTICVLVS II.

Vtrum in Deo sit compositio formæ, & materiæ.

In Deo non esse compositionem ex forma & materia, est de fide, ut constat ex Concilio Lateranensi 2. capite. firmiter, & capite damnamus. de summa Trinitate & fide Catholica. In quorum primo dicitur, *in Deo unam esse essentiam, substantiam, seu naturam simplicem omnino*. In altero, de substantia Patris dicitur, quod indiuisibilis sit, ut potest simplex omnino.

Confirmatur, quia quod constat materia & forma, est corpus: materia namque partes integrantes habet, subiectumque est trimæ dimensionis: sed ostensum est articulo præcedente, tum rationi naturali, tum etiam fide repugnare Deum esse corpus: ergo contradicere, & rationem naturalem est affirmare, Deum materia & forma constare.

Deinde confirmatur contrarium esse rationi naturali: primo, quoniam materia de se est pura potentia comparatione formæ: ergo indiget causa efficiente, quæ reducat ad actum. Si ergo Deus constet materia & forma, dabitur causa efficiens prior Deo, à qua producat, quod contradictionem implicat: cum nomine Dei, primum quoddam efficiens intelligamus, quod ex se, & non ab alio habeat esse, ut articulo ultimo quætionis præcedentis uisum est.

Secundo, quoniam (ut argumentatur D. Thomas inferius artic. 7. & 1. contra gentes ca. 18.) si in Deo esset compositio ex materia & forma, aut quouis alio modo ex partibus, aliquid esset prius Deo, saltem natura, atque eo simplici, quandoquidem partes priores natura, & simplices sunt suo toto consequens tamen absurdum est, & impossibile: cum nomine, Dei primum ens simpliciter intelligamus.

Adde, quod aliquid esset in Deo, quod non esset Deus: quandoquidem, quod materia & forma constet, neque est sua materia, neque sua forma. Vide rationes alias D. Thomæ hoc loco, & 1. contra gentes capit. 16. 17. 18. & 20. Scoti in 1. distin. 8. quæst. 1. & Durandi quæst. 4. De principio indiuiduationis, cuius in responsione ad tertium meminit D. Thomas, diximus 5. metaphisicæ.

ARTICVLVS III.

Vtrum sit idem Deus, quod sua essentia, uel natura.

Deum esse idem cum sua essentia & natura, est de fide, ut constat ex Concilio Lateranensi, capite firmiter, de summa Trinitate & fide Catholica, ubi ita habetur: *Vnus est solus uerus Deus, Pater, & Filius, & Spiritus*

Deus non
constat ma
teria & for
ma.

Deus idem
cum essen
tia & natu
ra.